

1

Economia i societat (1900-1936)

1 - Evolució econòmica (polítiques econòmiques)

1900

1936

Lent creixement de l'economia... fins 1929

Pèrdua colonial

→ Pèrdua de mercats

→ Repatriació de capitals

Això va exigir proteccionisme

Però...

1914 - 1919
Primera Guerra Mundial

provoca

Prosperitat

Disminució del deute

Anys vint creixement

Dictadura Primo de Rivera

Es va caracteritzar per

Intervencionisme

Depressió

2a República

Es va caracteritzar per

Proteccionisme
Reformes socials

però

Deute públic

Agitació social

Malarat tot

→ Crisi social

Sous baixos
Inflació

→ Poca modernització

Els sectors econòmics

Agricultura

Indústria



Societat

Demografia, classes socials, la condició de la dona i el moviment obrer



2

Economia i societat (1900-1936)

2

Agricultura

Evolució

Problemes

Desigualtat en la propietat
Poca modernització

Solucions

Impulsar el regadiu (Primo de Rivera)
Llei de Reforma Agrària (IIa República)

Creixement de la producció

A causa de

Augment de superfície conreada
Intensificació de cultius
(millors tècniques)

A Catalunya

Expansió

A causa de

Especialització

Demanda urbana

Característiques

Millors transports i tecnologia
Davallada de la vinya
Auge de l'oliva, l'ametller...

3

Economia i societat (1900-1936)

3

Indústria

Desenvolupament
de nous sectors

Petroli

Electricitat

Característiques

Creixement moderat

Poc competitiu (proteccionisme, mercat intern pobre)

Regionalització del sector (País basc, Catalunya)

Poca indústria de béns de consum, més de béns d'equip

Consolidació del sector bancari (beneficis i repatriació de capitals)

Noves indústries (elèctric, químic, automòbil, ciment...)

4

Economia i societat (1900-1936)

3

Indústria

documents i exercicis



Evolució econòmica espanyola (1900-1931)



Importacions i exportacions espanyoles de teixits de llana

Destí de les exportacions de teixits de cotó (en %)



Distribució població activa

Transformacions socials

4.1.- L'evolució demogràfica

D' 18 milions a 23 milions al llarg del període

Creixement sostingut

Elevades taxes natalitat

A causa de

Descens de la mortalitat

malgrat

Millora de la higiene, sanitat, alimentació, poca mortalitat catastròfica

Concentració perifèrica

Emigració

Amèrica i Algèria

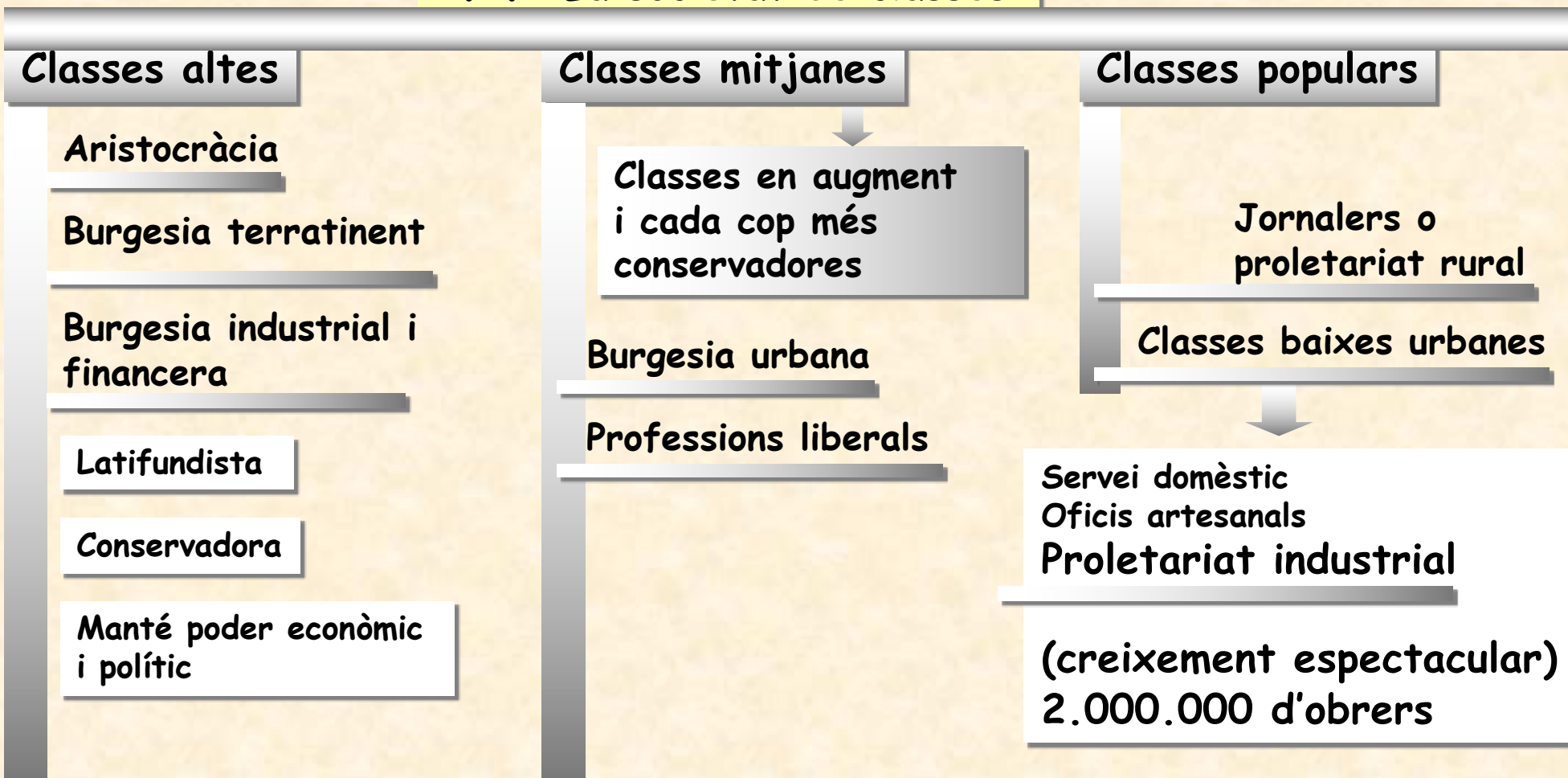
A les ciutats

Transformacions urbanístiques

Enllumenat elèctric, gas, transports...

Transformacions socials

4.2.- La societat de classes



7

Economia i societat (1900-1936)

4

Transformacions socials

4.3.- La condició de la dona

En els inicis del segle XX es caracteritzava per

Lluita reivindicativa

En uns inicis
Circumscribida a un

Pocs canvis, pocs drets legals
Submissió, incultura i analfabetisme



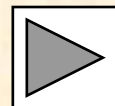
Les millores

Moviment de dretes i catòlic
Asociación Nacional de Mujeres Españolas (1918)

1910 Accés de la dona a la Universitat
1918 Accés a l'administració pública

2a República

Emancipació femenina
Equiparació legal amb els homes
(dret al vot, elegibilitat...)
(Victoria Kent, Clara Campoamor...)



8

Economia i societat (1900-1936)

4

Transformacions socials

4.4.- El moviment obrer

Augment del proletariat
Increment del moviment obrer (PSOE, UGT, CNT)



Vagues de 1902 repressió de l'exèrcit, acomiadaments masius

Solidaritat Obrera de 1907

CNT de 1910

Violència de la CNT i la patronal entre 1919 i 1923

1919 la vaga de la Canadencia
(jornada laboral de les 8 hores)
1921 Llei de Fugues

1921 es crea el Partit Comunista d'Espanya (PCE)

Doc. 20



Documents i exercicis

exercicis

Evolució econòmica espanyola (1900-1931)

1

Pots comentar alguns fets que puguin ajudar a entendre la successió d'aquestes etapes?



Expansió
1900-1907

Depressió
1908-1912

Expansió
1913-1918

Depressió
1919-1923

Expansió
1923-1929

2

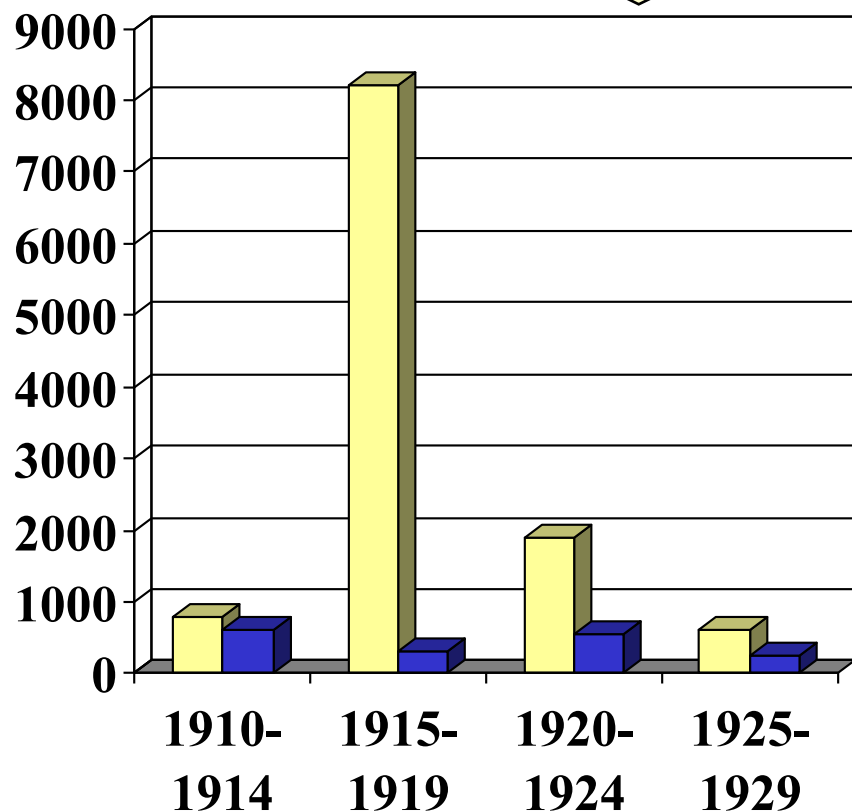
Pots relacionar aquests períodes amb alguns esclats de conflictes violents?



Documents i exercicis

exercicis

Importacions i exportacions espanyoles de teixits de llana



Any	Excolònies	Europa	Amèrica
1910	8,6	10,1	72,2
1915	3,9	70,5	17,1
1920	9,5	11,2	72,2
1925	35,3	9,3	47,5

■ Exportacions
■ Importacions

Destí de les exportacions de teixits de cotó (en %)

1

Comenta aquests exemples



11

Economia i societat (1900-1936)

Documents i exercicis

Demografia

Creixement de la població a Espanya

Període	Habitants
1900	18.594.405
1910	19.927.150
1920	21.303.162
1930	23.563.867

Esperança de vida a Espanya

Període	Homes	Dones	Total
1900	33,9	35,7	34,8
1930	48,4	51,6	50,0



Documents i exercicis

Demografia

Creixement natural de la població a Espanya i a Catalunya

Període	Taxa natalitat (per mil)		Taxa mortalitat(per mil)	
	Espanya / Catalunya		Espanya / Catalunya	
1901-1905	35,13	27,61	25,95	23,24
1906-1910	33,21	26,04	24,05	21,93
1911-1915	30,67	24,21	21,17	21,04
1916-1917	28,95		21,87	
1918	29.24		33,21	
1919-1920	28,57	22,77	23,09	22,59
1921-1925	29,89	23,22	20,23	18,31
1926-1930	28,55	20,36	17,89	15,46



Documents i exercicis

Demografia

Creixement dels nuclis urbans

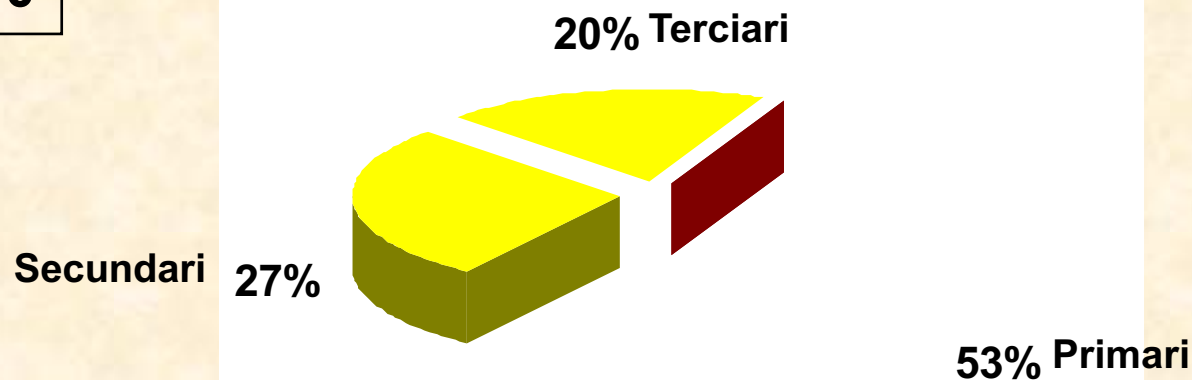
Ciutats	1900	1930
Madrid	539.835	952.832
Barcelona	533.000	1.005.565
València	213.550	320.195
Sevilla	148.315	228.729
Bilbao	83.306	161.987



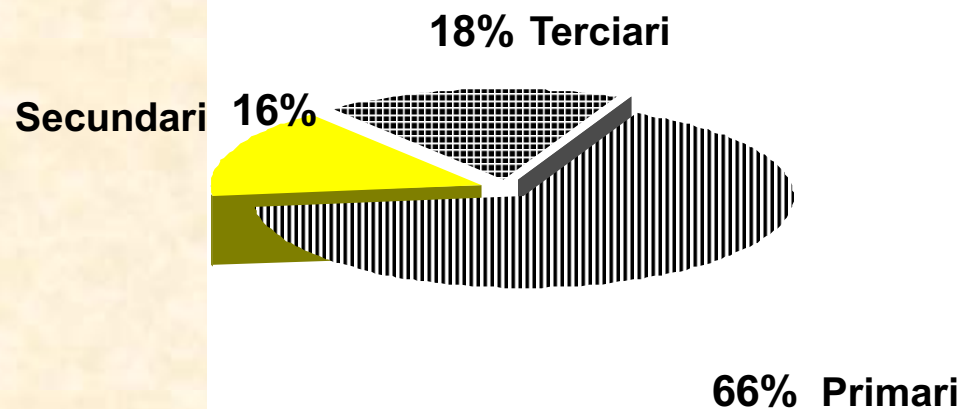
Documents i exercicis

Distribució població activa

Catalunya 1900



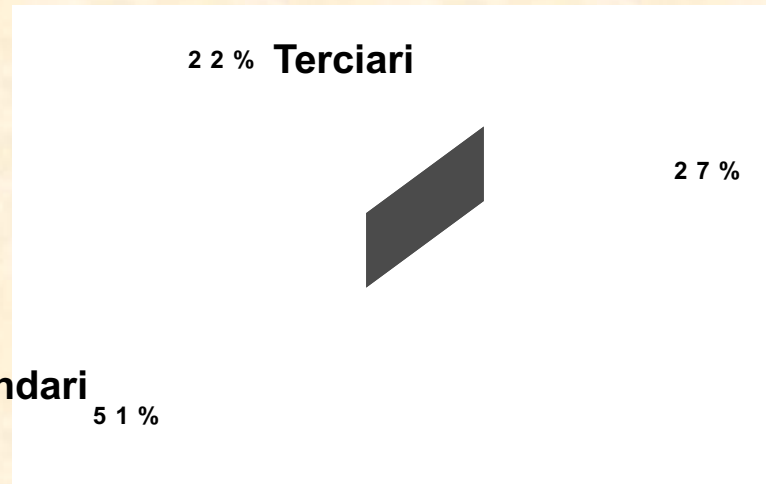
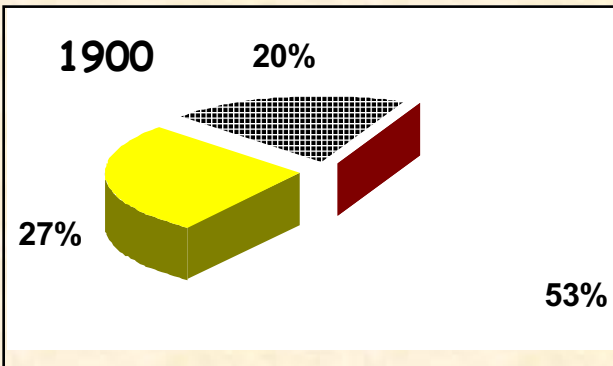
Espanya 1900



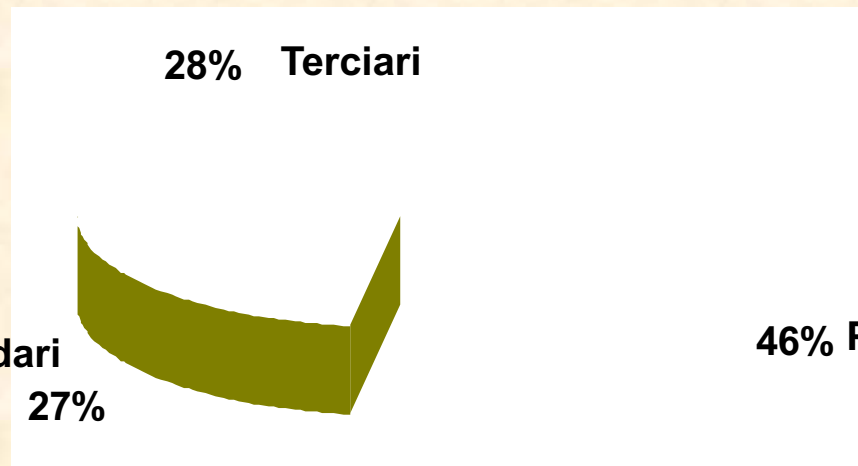
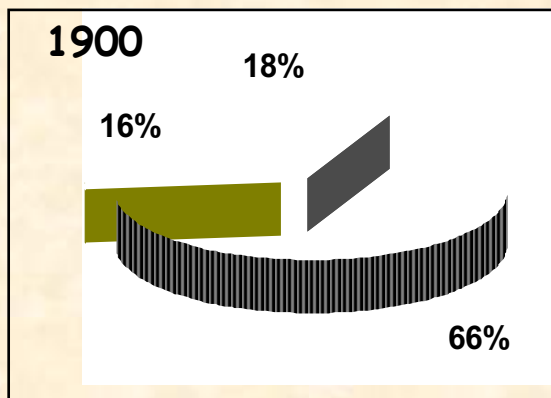
Documents i exercicis

Distribució població activa

Catalunya 1930



Espanya 1930



Documents i exercicis

exercicis

Evolució dels preus al detall a Madrid (pessetes per kg)

Articles	1913	1917
Oli	13,7	18,5
Arròs	0,5	0,66
Bacallà	1,23	2,2
Mongetes	0,67	0,97

Mitjana dels jornals (pessetes per dia)

Any	Homes	Dones	Hores/dia
1913	2,81	1,31	10
1914	2,76	1,23	10
1915	3,02	1,31	10
1916	3,03	1,38	9
1917	3,11	1,42	9
1918	3,53	1,77	8,9
1919	4,13	1,77	8
1920	5,04	2,22	8

3

Compara les dues fonts i extreu conclusions econòmiques i socials



Documents i exercicis

exercicis Nombre d'afiliats a la UGT i a la CNT (1910 - 1931)

Any	UGT	CNT
1910	40000	11000
1914	119114	
1918	90000	114000
1919	160480	745000
1920	220000	
1923	210617	250000
1929	228507	
1930	277011	
1931	958176	535565

4

Comenta l'evolució de les taules i compara els dos sindicats?



Documents i exercicis

exercicis Alguns exemples de la submissió de la dona (1900-1931)

L'any 1898, es recomanava que de les 36 hores lectives setmanals dedicades a les nenes, se'n destinessin vuit a la religió, catorze a les labors i catorze més a la resta de les matèries.

La dona era considerada un ésser diferent, caracteritzada pel sentiment i l'afecte, mentre que l'home es caracteritzava per la raó i la consciència.

Doble jornada laboral (a casa i a la fàbrica). Sous més baixos per la mateixa feina que la de l'home.

Discriminació jurídica de la dona casada. Codi civil: obligació d'obeir al marit. En cas d'adulteri l'home podia matar la dona, si ella el cometia. La dona no va tenir dret de vot fins el 1933.

5

Comenta aquests exemples

